

NIALL WILLIAMS

PATRU
SCRISORI
de
DRAGOSTE

TRADUCERE DE DORINA TĂTĂRAN

ACUM
UN FILM
DE SUCCES

CORINT
FICTION

NIALl WILLIAMS

PATRU
SCRISORI
de
DRAGOSTE

Traducere din limba engleză de Dorina Tătăran

CORINT
FICTION

Mamei mele, ascunsă printre stele

„Iubiții-și aștern calea cu scrisori.”

Ovidius, *Arta iubirii*

Partea întâi

1

Când aveam doisprezece ani, Dumnezeu i-a vorbit tatălui meu pentru prima dată. Dumnezeu nu a spus prea multe. I-a zis tatălui meu să se facă pictor și a lăsat-o așa, întorcându-se la locul său printre îngeri și privind prin nori spre orașul cenușiu, să vadă ce se va întâmpla mai departe.

La vremea aceea, tata era funcționar public. Era un om slab, înalt și vânos, cu oasele ieșindu-i prin piele. Părul îi albise când avea douăzeci și patru de ani, ceea ce îi dădea un aspect matur și sever, care ulterior avea să se accentueze și să se intensifice atât de mult, încât nu putea merge pe stradă fără să atragă atenția. Părea atins de ceva, impresie întărită de albastrul strălucitor al ochilor și de puținăta-tea cuvintelor lui. Deși nu aveam frați sau surori, din primii doisprezece ani ai vieții mele îmi amintesc foarte puțin din ceea ce mi-a spus el. Cuvintele s-au pierdut și din copilărie mi-au rămas mai ales imagini: tata în costum gri intrând pe ușa din față, când se întorcea de la birou în ceața serilor de noiembrie, servieta aruncată lângă măsuta de telefon, scârțâitul scărilor și al tavanului de deasupra bucătăriei,

când se schimba într-un cardigan și cobora să bea ceaiul. Fruntea lui înaltă, ce se înălța deasupra ziarului ca răspuns la o întrebare. Înotul din ziua de Anul Nou, în marea rece ca gheața de la Greystones. Eu îi țin prosopul, iar el pășește cu prudență în apă, cu pieptul și umerii ca un amestec de umerase răsucite într-o husă de costum goală. Degetele de la picioare i se desprind de pe pietre, iar pe brațe pare că poartă saci invizibili. Pescărușii nu se îndepărtează de el, iar licărul pal al trupului său gol, în timp ce stă în fața mării de un albastru-cenușiu, ar putea fi culoarea vântului. Tata este imaterial precum aerul, iar când un val înalt se sparge peste coapsele lui, ar putea să-l rupă ca pe o azimă. Mereu am impresia că marea îl va lua, dar nu o face niciodată. Iese din apă și ia prosopul. Pentru o clipă, stă fără să se usuce. Eu sunt cu gluga pe cap și cu fermoarul hainei tras și simt vântul care îl îngheață pe tata. Totuși, el stă și privește spre golful cenușiu, așteptând un moment înainte să se îmbrace pentru Anul Nou, încă fără să știe că Dumnezeu este pe cale să-i vorbească.

Pictase dintotdeauna. În serile de vară, după ce tundeia iarba, se așeza la capătul grădinii cu un bloc de desen și creioane, desenând și finisând liniile în timp ce lumina se estompa, iar băieții băteau mingea pe stradă. Eu aveam opt ani, pistrui și vedere slabă, mă uitam afară de la fereastra dormitorului meu, înainte să mă bag în pat, și simțeam în silueta aceea nemișcată și osoasă de la capătul grădinii ceva la fel de pur, liniștitor și bun ca o rugăciune de seară. Mama îi ducea ceai. Îi admira talentul și, cu toate că niciuna dintre picturile lui nu a decorat vreodată pereții casei noastre mici, ele erau adesea cadouri pentru rude și vecini. Auzisem lumea lăudându-l și observasem cu mândrie copilărească

micile inițiale WC cu care semna în colțul tablourilor, în timp ce îmi împingeam trenulețul pe covor, mânat de convingerea secretă că nimeni nu avea un tată ca al meu.

La doisprezece ani, însă, lumea s-a schimbat. Într-o seară, tata a venit acasă în costumul lui gri, s-a așezat la ceai și a ascultat-o pe mama povestindu-i cum așteptase toată ziua să vină un meseriaș să repare gaura din acoperișul bucătăriei din spate, cum mă întorsesem eu de la școală cu pantalonii rupți în genunchi, cum doamna Fitzgerald sunase să spună că nu poate veni joi la bridge. El stătea în tăcerea lui aspră și osoasă și asculta. Avea o sclipire specială în ochi? Mult timp mi-am spus că îmi amintesc că avea. Nu se poate să fi fost atât de simplu și banal pe cât îmi pare acum, tata sorbind a doua cană de ceai cu lapte, mâncând o felie de pâine cu gem și spunând:

— Bette, mă apuc de pictat.

Desigur, la început ea nu a înțeles. A crezut că se referă la seara aceea și a zis:

— Minunat, William.

Și că va face curățenie după ce termină ceaiul, iar el putea să se ducă să se schimbe.

— Nu, a zis el încet, ferm, vorbind așa cum vorbea întotdeauna, făcând cuvintele să pară mai ample, mai consistente decât el însuși, ca și cum amploarea sensului lor era în directă legătură cu fragilitatea lui, ca și cum el ar fi fost doar spirit.

— Am terminat cu slujba la birou, a zis el.

Mama se ridicase și deja își punea șorțul, să spele vasele. Era o femeie micuță, cu ochi căprui și vioi. S-a oprit, s-a uitat la el și a înțeles, apoi a traversat bucătăria cu o

viteză fulgerătoare, m-a strâns involuntar de braț și m-a ridicat de la masă, îndemnându-mă să merg sus, să-mi fac temele. Am dus cu mine furia nedezlănțuită a răspunsului ei din bucătărie în întunericul rece al holului și am simțit încheștarea aceea de sânge și durere care prevestea venirea lui Dumnezeu. Am urcat șase trepte și m-am așezat. Am atins cu degetele ruptura din genunchiul pantalonilor, am împins cele două părți ale velurului uzat una peste alta, ca și cum s-ar fi putut repara. Apoi, cu capul sprijinit în pumni, am stat și am ascultat sfârșitul copilăriei mele.

2

— Mă voi dedica picturii, l-am auzit pe tata spunând.

A urmat o pauză de uluială, o tăcere ca după o lovitură. De dincolo de ușă, de pe treptele unde stăteam, puteam să văd chipul mamei, mișcarea rapidă a ochilor ei panicați, năuceala care pusese brusc capăt agitației, până când a rostit:

— Nu vorbești serios. William, nu vorbești serios, spune că nu...

— Voi vinde tablouri. Am vândut mașina, a zis el.

O altă pauză, tăcerea încărcându-se ca un pistol.

— Când? De ce...? Cum poți să...? Nu vorbești serios.

— Ba da, Bette.

— Nu te cred. Cum...?

Ea a făcut o pauză. Probabil că s-a așezat. Când a vorbit din nou, vocea îi era aspră, înghițind cioburile lacrimilor.

— Iisuse, William. Oamenii nu vin acasă într-o seară și spun că nu se mai întorc la serviciu. Nu poți, nu poți să spui asta și să vorbești serios.

Tata n-a zis nimic. Își ținea cuvintele în pieptul lui îngust și firav, în timp ce își lăsa capul mare în palma unei mâini. Vocea mamei s-a ridicat.

— Păi nu crezi că ar trebui să am și eu un cuvânt de spus? Cum rămâne cu Nicholas? Nu poți să...

— Trebuie.

Capul lui s-a înălțat. Cuvântul lui s-a abătut asupra vieții noastre ca un copil mort și o tăcere bolnăvicioasă s-a așternut în jur. Apoi, cu o voce abia auzită, iar mai târziu mi-am spus că nu o auzisem, că mi-o imaginasem în penumbra camerei mele, după ce îmi spusese rugăciunile și felinarele de pe stradă dădeau perdelelor o tentă aurie:

— Trebuie să o fac. Asta vrea Dumnezeu să fac.

3

În zilele următoare, când veneam de la școală, găseam casa preschimbată. Dumnezeu se mutase la noi peste noapte. Garajul era plin cu mobilierul din sufragerie, jaluzelele fuseseră date jos, să lase să intre mai multă lumină, covoarele fuseseră strânse, iar în colțul unde fusese televizorul era o masă mare, sprijinită pe niște bolțari. Telefonul era deconectat și a rămas abandonat pe podea, în holul de la intrare, timp de o lună. Mama se mutase în pat. Tata nu mi-a dat nicio explicație în legătură cu asta, iar eu îi duceam mamei la pat ouăle cu șuncă pe care i le gătisese el, ca pe un mesaj cifrat care traversa podul mobil către locul asediat. A venit un camion de mutări și a golit garajul. Copiii vecinilor stăteau în jurul porții și priveau cum vechea viață a casei era luată de acolo.

— Nu aveți televizor! a râs de mine un băiat. Familia Coughlan nu are televizor!

— Nici nu vrem! i-am strigat și m-am dus să stau între două tricouri aruncate pe iarbă, care serveau drept porți improvizate, ridicând mâinile și privind cu ochii mijiți la mingile care treceau în viteză pe lângă mine.

Apoi a venit vara. Mama s-a ridicat din pat, iar tata a plecat în prima dintre numeroasele călătorii pe care avea să le facă primăvara și vara, dispărând în pânza încă goală a anotimpului și lăsându-ne pe mine și pe mama în haosul colorat și ușor descompus care era casa noastră la patru săptămâni după venirea lui Dumnezeu.

— Tatăl tău, pictorul, ne-a părăsit, îmi zicea mama, și apoi, cu o ironie grea, numai Dumnezeu știe când se va întoarce.

Sau, când veneam de la dentist, mormăind și ținând în mână un plic maro:

— Tatăl tău, pictorul, nu crede în facturi.

Într-o săptămână am golit casa. Era o cameră mică lângă hol, care își păstrase covorul și scaunele, și acolo se retrăgea mama seara, stând singură după ce eu mă culcam, uitându-se la luminile din casele vecinilor și întrebându-se ce se va întâmpla cu facturile când se vor termina banii de pe mobilă. În capătul holului era camera tatei. În acea primă lună nu intrasem deloc acolo. În momentele în care el deschidea ușa, zărisem cupoane de pânză, rame de lemn, un mic munte de tuburi de vopsea în ulei de culoare închisă pe jumătate goale, altele curbate ca niște melci pe moarte, pe podeaua goală de sub masă. Acum, întins în pat, în noaptea

de vară care nu se întuneca, imaginația mă purta în camera aceea, iar în primele două luni de absență a tatălui meu, pictorul, mi-l imaginam acolo, lucrând fără încetare, fără să ne fi părăsit niciun moment.

Când a venit vacanța de vară, carnetul meu de elev a dat de veste că educația mea se ducea de râpă. Eram corigent la toate materiile, cu excepția limbii engleze, iar la engleză mi s-a spus că sufeream de prea multă imaginație. „Un elefant în casa noastră”, așa se numea eseul meu.

Într-o dimineață de sâmbătă, în timp ce stăteam la masa din bucătărie cu mama, mi-a șoptit imperios că acum eu eram bărbatul casei. Trebuia să învăț bine la școală, să-mi găsesc o slujbă bună și să câștig bani. Aveam doisprezece ani și șapte luni și priveam cum fața ei frumoasă și rotundă se contorsiona de suferința și anxietatea pe care Dumnezeu le pusese acolo. Toată frumusețea ei, zâmbetul vesel din ochii căprui și râsul vioi care îmi însoțiseră copilăria dispăruseră în vara aceea. Dintr-odată, devenise o femeie obosită, ca un motor uzat. Își ținea mâinile strânse una-ntr-alta, iar dacă una se elibera, se ridica spre fața ei, îi mângâia obrazul, cobora și se oprea la linia subțire a buzelor. Vecinii nu ne sunau și nu veneau la noi. Și, pentru o vreme, casa noastră a fost ca o insulă pe stradă, locul din care William Coughlan plecase să picteze. Când eram trimis la magazin, ajungând întotdeauna dinadins în ultimele momente înainte de închidere, voluptuoasa doamnă Heffernan se întorcea gâfâind și se uita la mine peste ochelarii ei bifocali și adăuga gratuit o pungă de jeleuri la singura cutie de fasole sau supă pe care o ceruse mama.

— Poftim, dragule, îmi zicea peste valurile de parfum pe care le emana, mănâncă-le singur pe toate.

Cam într-o lună, învățasem ca la cotitura dinainte de magazin să-mi dau părul pe spate, să-mi scot cămașa din pantaloni și să-mi frec puțin gâtul și gura cu pământ. Invariabil, asta o făcea pe doamna Heffernan să iasă din spatele tejghelei, clătînând din cap și respirând zgomotos, să-și ridice colțul șorțului la gură și să mă șteargă, apoi să-mi dea o pungă cu mere și portocale, ca să mă întremez.

În acea primă vară n-am fost siguri dacă tata se va întoarce vreodată. Mama, bineînțeles, îmi spunea că se va întoarce și că vom fi din nou fericiți, și că el va fi încântat să afle că am citit cărți pentru școală toată vara, și că am devenit atât de inteligent. Cu cât îmi spunea mai mult asta, cu atât citeam mai mult, lăsând mânușile de portar pe comoda de lângă fereastră și devorând cărți, în căutarea zadarnică a unui băiat care avea un tată pictor.

Zilele erau plăcute. Era o vară pe cinste în Irlanda. Mașina de tuns iarba fusese vândută și în grădina din fața casei crescuse o pajiște cu margarete și flori sălbatice. Iarba avea un metru înălțime și seara ieșeam uneori și mă întindeam în ascunzișul ei, simțindu-i mișcarea vălurită în jurul meu și deasupra mea și privind albastrul cerului cum se întuneca, făcând loc stelelor. Țineam ochii deschiși și mă gândeam la tata, acolo undeva, pictând cerul nopții.

4

Până la jumătatea lunii august promisem două cărți poștale. Una din Leenane, Comitatul Mayo, și una din Glencolumbkille, Donegal. Ambele ne spuneau că era bine și că picta din greu. Ambele ne spuneau că va veni acasă în curând. Le-am pus

pe pervazul ferestrei de lângă masa din bucătărie, iar dimineața, înainte să plec la școală, le citeam și le reciteam, stând cu o cană de ceai cu puțin lapte și pipăindu-mi neliniștit peticele gri de pe genunchii pantalonilor.

Apoi, în prima dimineață ploioasă de septembrie, am coborât și am auzit zgomote în camera tatei. Se întorsese în timpul nopții, o siluetă subțire, cu pălărie și o geantă mică, urcând pe alee ca să bată la propria ușă. Mama probabil că îl luase drept un cerșetor sau un hoț. L-a auzit bătând și nu s-a mișcat din pat, crezând că sunetele mult așteptate care o treziseră din somn erau doar un vis. Când a intrat pe ușa din spate și l-a auzit trecând prin bucătărie și pe podeaua goală a holului, a știut că era el. Și-a lăsat geanta la capătul scărilor și a urcat în dormitor. Cred că s-a uitat la mine și îmi imaginez mâna lui lungă și rece întinzându-se prin întunericul dormitorului, să-mi mângâie părul. Apoi, ieșind din întunericul camerei în cel al holului, a deschis ușa dormitorului. O siluetă într-un impermeabil ud și cu pălăria picurând stătea în cizmele care îl aduseseră din vest și se uita la mama. Se aștepta la insulte, la înjurături, la răceală sub orice formă. Ea s-a sprijinit într-un cot, să-l poată privi, și era ca o umbră albă în cămașa de noapte, pe cearșafuri. A așteptat un moment, să se asigure că nu visează, apoi a zis:

— Slavă Domnului!

Și și-a întins brațele spre el.

Desigur, eu nu știam încă toate acestea. În dimineața aceea umedă am auzit zgomotul din camera lui și m-am gândit, cuprins de panică, că îi vindeam lucrurile. Am deschis ușa să mă uit și l-am găsit bătând cu putere, construind o ramă mare din șipci. Nu m-a văzut și nici nu m-a auzit.

Am deschis gura să-l strig, dar nu am scos niciun sunet. În schimb, rămânând cu gura căscată în prag, l-am privit, acum părea aplecat, complet absorbit, bătând cu ciocanul în lemn ca o siluetă nemișcată, înghețată într-un tablou, indiferent la zgomotul lumii care se agita în jur. M-am îndepărtat și am închis ușa. M-am dus în bucătărie și mi-am pregătit micul-dejun în tăcere, cu un amestec de groază și bucurie în suflet. Când am deschis gura să mănânc, am simțit cum sentimentele acelea ies și mă sufocă, umflându-mi fața. Un șuvoi de cuvinte nerostite mi-a năvălit în gură. Se întorsese? Viața urma să revină la ordine și pace sau el ciocănea frenetic ca să desfacă șipcile, nu ca să le asambleze? Se terminase cu pictura? Dumnezeu îi vorbise din nou?

Ochii mei au citit cărțile poștale de pe pervazul ferestrei, așa cum făceau de câteva săptămâni, apoi am simțit mâna lui așezându-mi-se pe umăr.

— Tată, am zis și, întorcându-mă, am simțit cum balonul de emoție plin cu lacrimi a explodat.

M-am agățat de mirosul umed de terebentină de pe pieptul său slab și am plâns, până când, în sfârșit, m-a bătut ușor pe spate și m-a îndepărtat de el. M-a privit de sus până jos și, ștergându-mi lacrimile cu mâneca uzată a puloverului gri, speram să poată vedea vara de învățătură ce radia din mine. Speram să poată vedea cum devenisem micul bărbat al casei, cum o păcălisem pe doamna Heffernan să-mi dea kilograme de fructe și dulciuri și cum știusem tot timpul că el se va întoarce la noi.

Ținându-mă la distanță de el, m-a privit cu ochii lui albaștri o veșnicie. Părul îi crescuse și în lumina dimineții părea alb, nu cărunț. Chiar și sprâncenele îi păreau mai deschise.

Era învăluit de o strălucire palidă, astfel încât, cu cât mă uitam mai mult la el, cu atât părea să dispară, să devină o însușire a luminii, nu o persoană, să devină ceea ce începusem să-mi imaginez că era ceva asemănător lui Dumnezeu.

— Nu trebuie să mergi la școală săptămâna asta, mi-ai zis. Ce zici? E bine?

Normal că era bine. Era minunat. Mama a coborât din pat într-o rochie verde pe care nu o văzusem niciodată. M-a trimis la magazin să cumpăr cartofi și morcovi, iar eu m-am întors și cu un nap.

Tata trimisese picturile lui de peste vară cu trenul la Dublin, așa că, mai târziu în dimineața aceea, m-a luat cu el să le întâmpinăm la gară. Este prima călătorie adevărată în oraș pe care mi-o amintesc, stând sus, în autobuzul cu etaj, pe scaunul din față, cu ramuri subțiri de sicomor și castan care se loveau de geam și își lăsau frunzele în spatele nostru, pe străduțele mărginite de case. Mi-am pus mâinile pe genunchi și am uitat de petice, întorcându-mi privirea spre silueta nemișcată a tatei. Nu puteam spune că părea fericit să fie din nou printre noi. Era de un calm absolut, de parcă emoțiile lui se scurgeau în ziua aceea, la fel de blând și silențios ca micile vârtejuri de frunze invizibile ce se formau în penumbra după-amiezilor de toamnă. Nu-i citeai sentimentele, dar cumva le simțeai împrăștiate în jurul tău, după ce pleca. Așa că pot spune că ura orașul. Ceva în el disprețuia faptul că se născuse acolo, că se dusesse zilnic să lucreze într-un birou și irosise atâtea zile luminoase.

În dimineața aceea târzie în autobuz, am preluat de la el propria mea furie față de oraș. Ce arătare cenușie și desfrunzită era, un imens puzzle în continuă schimbare, din beton

amestecat cu mici șiruri de oameni grăbiți, în haine maro și cu fețele ude. Am vrut să-l iau de mână când am coborât din autobuz, dar nu am făcut-o, băgându-mi pumnii reci adânc în buzunarele hainei și încercând să îmi potrivesc mersul cu pașii lui lungi și hotărâți. Nu se bărbierise de mai bine de o săptămână și fața îi era acoperită de o barbă fină și argintie, iar șuvițele de păr alb îi fluturau în vânt, dezvăluind petele roz ale craniului. Nu purta pălărie pe stradă și atrăgea privirile trecătorilor de pe chei, de parcă bizareria aspectului său, părul lung până aproape de umeri și ochii albaștri precum cremenea erau o garanție a celebrității. Cred că nu a observat nimic pe drumul spre gară, nici plânsetul bebelușului cu gura lipicioasă din brațele mamei lui, nici stropii uleioși pe care un autobuz care sosea i-a împrăștiat pe pantalonii noștri. Îmi închipuiam că el era ca mine și ca mama, imaginându-și picturile. Poate că era încă acolo, în peisajul deschis, în nuanțe de maro, verde și violet, stând în locurile în care, zi după zi, încercase să surprindă și să redea lumina colorată pe pânză.

Am intrat pe sub arcada mare și răcoroasă a gării și inima mi-a săltat la vederea trenurilor. La o barieră din fața unei locomotive, mi-a spus că pot să stau și să mă uit, cât se duce el să-și caute pachetele.

Sosirea lentă și greoaie a trenurilor, uniforme, anunțurile zgomotoase și distorsionate, numele localităților de dincolo de capătul peroanelor lungi.

— Bun.

Bancheta din spate și portbagajul unui taxi erau deja încărcate cu o serie de pânze acoperite cu hârtie maro. Ne-am înghesuit pe scaunul din față, lângă șofer. M-am așezat pe

genunchii ascuțiți ai tatei, iar el s-a aplecat în față și a șters aburul de pe parbriz, lăsându-ne o mică fereastră circulară prin care se vedeau străzile, pe măsură ce goneam. M-am simțit plin de mândrie atunci; tablourile acelea pe care le transportam acasă urmau să fie trofeeale suferinței din vara aceea. Mama le va privi, va aplauda și își va duce mâinile la gură. Picturile se vor vinde toate într-o săptămână, vom avea covor pe hol și o mașină roșie în garaj. Eram plin de fericire, în timp ce mașina se strecura pe străzile liniștite ale cartierului de case înșiruite, unde toți bărbații plecaseră la muncă și toți copiii erau la școală.

5

Familia noastră nu era, în sensul obișnuit al cuvântului, o familie religioasă. Până la vârsta de zece ani, părinții mei mă însoțeau la slujba de duminică dimineața. Stăteam în stranele lustruite din lemn de cedru alături de vecinii noștri și ne ridicam, îngenuncheam și ne așezam la loc. Uneori, când predica preotului devenea prea plictisitoare sau ocările lui prea aprinse, tata practica un fel de respirație profundă și şuierătoare, care împiedica sunetele să-i intre în urechi și îi făcea pe cei din jur să creadă că dormea cu ochii deschiși. Nu era așa; el își controla furia, l-am auzit spunându-i mamei. În plus, respirația nu era oare cea mai pură formă de rugăciune?

— Dumnezeu, Nicholas, mi-a zis el mai târziu, nu locuiește în biserici din cărămidă roșie din suburbii.

Era o după-amiază de vară. Ne plimbam, mama dormea. Am luat-o pe ruta preferată a tatei, o pantă abruptă spre

câmpie. Odată ce am trecut de cartiere, de inelele, buclele și labirinturile de case noi, aerul s-a schimbat. Tata s-a îndreptat și părea să crească, să se extindă, un gigant cu sentimente profunde, care se mișca în tăcere printre florile roșii de cerceluș sălbatic și caprifoi. Cerul necuprins părea să i se potrivească, pașii lui se lungeau în lumina soarelui. A smuls o frunză lipicioasă dintr-un gard viu de laur și a păstrat-o, rulând-o între degete ca pe o amintire. Știam că era fericit în clipa aceea. Și când a rostit fraza despre Dumnezeu și biserici, conducându-mă spre un loc însorit, unde razele soarelui se strecurau printre ramurile unor tufișuri încărcate de cântecul păsărilor, nu m-am îndoit. Știam că avea dreptate.

Am încetat să mai mergem la slujbă la ceva timp după aceea. Și puțin mai târziu mi s-a părut că Dumnezeu a venit să locuiască în casa noastră. Nu se vorbea des despre El și nu ne adresam Lui niciodată. Și totuși, știam că era acolo. Nu era ceva chiar sfânt, nici chiar evlavios, ci un fel de prezență. Ca încălzirea centrală, spunea mama. Când tata s-a dus, El a rămas.

În pânzele înfășurate din spatele taxiului, știam că ducem acasă dovada existenței lui Dumnezeu.

Când am ajuns, mama era sus, agitată. Dintre cele două reacții principale ale personalității ei în momente de criză – retragerea în pat sau implicarea într-un fel de activitate frenetică și fără rost, precum curățenie, măturat, periat și șters praful –, ea o alesese pe cea de-a doua. Ștergea fereastra dormitorului fără să se uite prin ea, fără să vadă parada de pătrate și dreptunghiuri maro care se îndreptau din taxi spre camera de lângă hol. Credea că pe fragmentele acelea

fragile și colorate ale artei lui se afla viitorul întregii noastre familii, că în spatele hârtiei maro se aflau picturile care tulburaseră întinderea minții ei nedormite încă din noaptea trecută. Nevăzute, erau un fel de chin pentru ea, și totuși, acum, când ar fi putut să coboare scările în fugă, să ne deschidă ușa, să rupă ambalajul și să se dea în spate, pentru a lăsa pacea să-i umple mintea, nu îndrăzneam. Freca fereastra pe care o ștersese deja.

După ce taximetristul a fost plătit și picturile încă acoperite stăteau ca niște pietre funerare înclinate în jurul camerei goale, tata a rămas o clipă privindu-le. Brațele lui lungi atârnavă pe lângă corp. Era ora trei fără zece. Stând în picioare, așteptând instrucțiuni, îl priveam prin lumina palidă a camerei și simțeam mirosul de trenuri și ulei. Fereastra era în spatele lui. Șuvițe rebele se șteau în lumină și îi încadrau capul. Mă întrebam dacă o aștepta pe mama.

— Să o chem pe mami?

S-a mișcat și mi-am dat seama cât de neclintit fusese.

— Nu, a zis, poți să mă ajuți tu. Împătorește hârtia când ți-o dau, bine?

Apoi, îngenunchind, cu mâinile lui subțiri, osoase și cu degete lungi, desfăcând încet ambalajul, a făcut turul camerei, scoțând la iveală tablourile. Am auzit-o pe mama coborând scările și începând să măture energic holul. La un pas în urma tatei, împătoream în tăcere foile de hârtie maro. Nu îndrăzneam să vorbesc; abia mă uitam. Când l-a desfăcut pe ultimul, tata a luat singurul scaun de lemn și l-a pus în mijlocul lor. S-a așezat, și-a încrucișat brațele și a dispărut din fața mea, respirând adânc, pierdut într-o ceață de tăcere. Am ieșit și am închis ușa după mine.

Pe hol, mama încă mătura. Nu era niciun morman de praf adunat, ci mătura podeaua în dâre lungi înainte și înapoi, înainte și înapoi, amânând mereu momentul în care ar fi trebuit să intre și să vadă picturile. Nu m-a privit când am ieșit, ci a trecut pe lângă mine, măturând podeaua goală și ținând ochii căprui ațintiți în jos, de parcă se aștepta la o lovitură în cap.

M-am dus sus, în camera mea. M-am așezat pe marginea patului și m-am lăsat copleșit de ceea ce văzusem. Picturile tatei nu erau peisajele cu pajiști și munți, mare și țărm pe care le așteptam. Nu erau câmpuri verzi presărate cu vite, nici vârfuri cenușii care se înălțau în norii din Connemara. În schimb, cele treizeci de pânze care îl înconjurau pe tata stând tăcut pe scaun erau, pentru ochii mei de doisprezece ani, un amestec de culori, o dezlănțuire sălbatică și excentrică de pete fără formă, redată cu atâta intensitate, atât de impetuos și energic, încât nu erau deloc picturi. Chiar le pictase el? Mă uitasem la ele și îmi întorsesem privirea, pentru că nu voiam să văd expusă pentru toată lumea nebunia incipientă care mă temeam că ne va mătura acum. După primul șoc, evitasem în mod deliberat să mă uit, spunându-mi că nu înțeleg, că de fapt sunt minunate și mă concentram să împăturesc hârtia maro în linii exacte, găsind alinare în ordinea pe care o cream. Străfulgerări de gri și maro, tușe furioase de mov și negru care se ciocneau îmi atrăgeau privirea și rămâneam cu ochii fixați pe ele. Ce compoziții brutale erau, toate negre în partea de sus, stropite, cu maro scurs, punctate cu albastru, apoi violet, traversate de un val de alb. Altul, în verde și roșu, cu arcuri largi de culoare scursă de pe marginea pânzei, galbenul

curgând nebunește peste tot, apoi din nou negru. Atât de mult negru și maro. Erau picturile unui copil dement; nu puteam desluși nimic în încrengătura furioasă de curbe și linii colorate și, după câteva momente, nu m-am mai uitat. Până am părăsit camera și m-am dus sus, mă convinsesem că era o iluzie optică, una care mă împiedica să văd. M-am așezat pe pat, agățându-mă de ultimele urme de speranță pe care le mai aveam când venisem de la gară. Tata era un geniu. Era un mare pictor. Urma să fim cu toții fericiți, bogați și faimoși.

Când mama și-a adunat în sfârșit curajul și a intrat în camera în care tata nu se mișcase încă de pe scaun, a împins în fața ei mătura și ajunsese la jumătatea drumului spre peretele din capăt, când s-a oprit. Purta un șorț galben. Lumina după-amiezii se retrăgea repede, iar tablourile din cameră căpătaseră aspectul sumbru al zilei care se sfârșea. S-a oprit, ca și cum ar fi vrut să lase praful să se așeze o clipă în fața măturii, și a îndrăznit să arunce privirea pe care o așteptase toată vara. Ochii ei mici și căprui cutreierau tablourile ca o pasăre, fără să se oprească nicăieri, trecând repede de la unul la altul și luând-o apoi de la capăt. A făcut un tur complet al camerei, fără să se miște din loc. Tăcerea era încărcată și imensă, iar ea a simțit cum se prăbușește, aterizând în micul morman prăfuit al spiritului ei frânt. A strâns coada măturii, și-a regăsit respirația și s-a pus în mișcare. Fără un cuvânt, fără un semn, s-a întors și a ieșit din cameră.

Tata, care o privea de pe tronul său de imobilitate și tăcere, nu a făcut niciun gest și nu a încercat să-i dea vreo explicație. Stătea nemișcat, ușor aplecat în față, cu palmele

lipite între genunchi, umerii căzuți, oasele coatelor ieșindu-i în afară ca niște aripi. Doar ochii i se mișcau, doar ochii îi spuneau ei că totul va fi bine.

6

Isabel s-a născut pe o insulă din vest.

Când m-am gândit mai târziu la asta, adăugând crâmpeliile pe care mi le-a povestit la cele pe care mi le imaginam, i-am văzut copilăria ca pe o pânză fină țesută din lumina soarelui și nisip, destrămată și presărată cu frumusețe și durere. Lumea ei era locul pe care ochii mei de copil îl închipuiau pictat de tata, cerul ei era cerul acela vast, pajiștile mici împrejmuite de ziduri de piatră care zăgăzuiau briza verii, prezența neîntreruptă a mării liniștite sau învolburate. Ridicând privirea în timp ce alerga, sărea sau urmărea ceva pe micul cerc alb de nisip care era țărmul estic, Isabel vedea conturul cenușiu al hotarului țării și se întreba ce fel de lume o aștepta.

Insula era mică și liniștită; nu avea mașini. Dimineața devreme, de pe un mic debarcader, bărcile de pescuit ieșeau pe apele agitate, dansând în jurul insulei și îndreptându-se spre marea de singurătate și ploaie, dispărând spre vest, spre orizontul invizibil al Americii, unde, în valurile care se ridicau și coborau, peștii erau prinși în plase și aduși acasă.

Uneori, după școală, traversa insula împreună cu fratele ei. Tatăl lor era învățător și, în timp ce el făcea ordine în sala de clasă sau se oprea la Coman's să bea două păhărele de whisky irlandez, ei își lăsau ghiozdanele într-o scobitură, lângă un zid, și o apucau peste dealul din spatele casei lor. Ea avea unsprezece ani, el zece. Pe labirintul de poteci

„O ULUITOARE CONFIRMARE A MAGIEI, A MIRACOLELOR ȘI A FORȚEI IUBIRII.”

The Times

NICHOLAS COUGHLAN avea doisprezece ani când tatăl său a mărturisit familiei că Dumnezeu îi ceruse să devină pictor. Și-a părăsit fiul și soția, bântuit de revelația divină. În cele din urmă, Nicholas este tulburat de o veste cumplită: tatăl său și-a mistuit tablourile în flăcări, arzând împreună cu ele.

ISABEL GORE, fiica unui învățător, trăia în umbra fratelui ei genial, un muzician înăscut. Când o criză fatală îl reduce la tăcere, tragedia umbrește pentru totdeauna sufletul lui Isabel.

Peste ani, drumurile lui Nicholas și Isabel se intersectează pe o insulă bătută de vânt, acolo unde destinul și miracolul par să-i aducă împreună, în ciuda pierderilor îndurate. *Patru scrisori de dragoste* este o poveste tulburătoare despre suferință, speranță și forța irezistibilă a iubirii adevărate.

„Uneori ai norocul să dai peste un roman pe care îl devorezi
ca pe un thriller și care ai vrea să nu se mai termine niciodată [...];
în cele din urmă îl lași din mână cu bucuria unei revelații.

Citește *Patru scrisori de dragoste*, vei crede în ingeri!”

The Times

„Captivant și poetic, romanul acesta îl poartă pe cititor pe o insulă magică, învăluită în ceață, locuită de oameni plini de pasiune, și se desfășoară ca un soi de poem epic transmis prin cântec din generație în generație. Pe jumătate legendă, pe jumătate realism tragic, ritmul său muzical rămâne de neuitat.”

Daily Mail

„O carte ce își poate revendica pe bună dreptate locul printre romanele clasice ale literaturii irlandeze. O poveste de dragoste minunat de emoționantă.”

Belfast Telegraph